

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Utopia

Her skulle der stå »velkommen« – men for det første er det midt i et skoleår og for det andet, kan man sige velkommen til Utopia?

Vi har valgt i år at fortælle om drømme og tanker om, hvordan skolen – både Rødovre Gymnasium og andre kunne være.

Men er gymnasiet og hf da ikke godt nok i forvejen? Der er meget, der er godt nok, men også meget der er under forandring eller trænger til forandring.

På Rødovre Gymnasium går der ca. 650 elever fordelt på 19 gymnasieklasser og 8 hf-klasser, og der er omkring 65 lærere. Alle har ikke bidraget med deres meninger om skolen, som den er eller kunne være i dette årsskrift, men dette er heller ikke den eneste gang og det eneste sted på skolen, at vi diskuterer meninger og visioner.

Skolen er både undervisningstimer og andre fællesaktiviteter såsom studiekredse, morgensamlinger og fællestimer. Et godt skolemiljø er kendetegnet ved, at disse aktiviteter binder hverdagen sammen – og ved at *alle* har indflydelse på hverdagens indhold.

Gymnasiet og hf – form og indhold – diskuteres også andre steder i disse år! Vi håber, at dette skrift kan bidrage til denne diskussion, og at nogle af målene må blive fællesskab, engagement, udvikling og ansvarlighed.

Ruth Plovgaard
konst.rektor

Fremtidens skole?

I de senere år har det været hævdet fra flere sider, at gymnasiet er i krise og at der må en ændring til, så skolen kommer til at svare til samfundets krav og behov. Der har især inden for de sidste par år også været fremsat flere forslag til ændringer, både fra politikere og embedsmænd og af gymnasielærerne selv. De forslag, der hidtil har været fremsat, har enten bygget på en form for tilvalgssystem, i lighed med det vi kender fra HF, eller videreudviklet det eksisterende grenssystem. Hovedvægten har været lagt på at ændre strukturen – i mindre omfang fagenes indhold. Men ingen af de hidtil fremsatte forslag har kunnet vinde så bred tilslutning, at det har været muligt at skabe politisk flertal herfor.

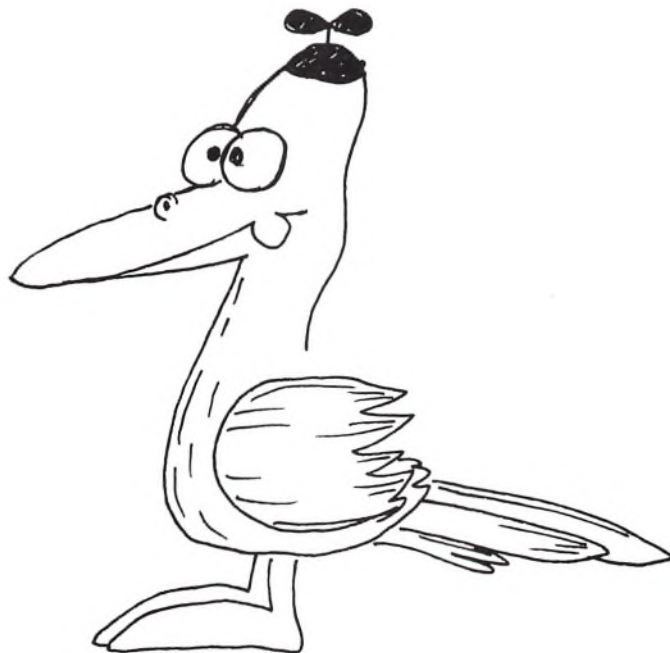
Dog er der udarbejdet nye læseplaner for nogle fag, bl.a. dansk, som sandsynligvis vil gælde allerede fra næste skoleår.

På nuværende tidspunkt ved vi altså ikke, hvordan et kommende gymnasium vil se ud, og heller ikke om der vil ske store ændringer.

Vi har i forlængelse af denne debat ønsket at lade dette årsskrift handle om skolen idag og skolen i fremtiden.

En række lærere og elever er blevet bedt om at fortælle om, hvilke problemer de oplever i gymnasiet nu og om hvilke tanker, de har om skolen i fremtiden. Samtidig har vi samlet en række citater fra folk, der på forskellig måde har eller havde et forhold til gymnasieskolen uden dog at arbejde der til daglig. Målet er at bringe en mosaik, der kan inspirere til videre debat om fremtidens skole.

Redaktionen

Hvad er en utopi?

Herunder følger nogle definitioner på begrebet:

Utopi (efter titlen på englænderen Thomas More's Utopia fra 1516, hvori der skildres en idealstat).

Af græsk ou = ikke og topos = sted = intetsteds.
betyder: uigennemførlig tanke el. plan, idealistisk drømmeri.
Gyldendals Fremmedordbog

Utopia – en fremstilling af et opdigtet mønstersamfund, i hvilket forfatterens sociale idealer skildres som virkeliggjorte. I de fleste sådanne skildringer forudsættes dybtgribende revolutionære omdannelser af retslig, økonomisk, religiøs og social etisk karakter gennemført, derfor også gennemførlige. Imidlertid behøver en utopi derfor ingenlunde at give billedet af et lykkes hjemsted, et himmerige på jorden, en utopisk digtning kan også – negativt – være en kritik af det bestående samfund, være udformet som en gengivelse af tendenser og bestræbelser inden for dette, ført ud i deres logiske konsekvens, således at digtet afgiver et karikaturbillede af dette samfund . . . .

Salemonsens leksikon

Hvad skal der så forstås ved ordet utopi? Almindeligvis anvendes ordet som betegnelse for teoretiske forsøg på at konstruere en idealtilstand eller et idealsamfund som modstykke til den historiske og konkrete samtid. Marx og Engels samt deres utalige efterfølgere udsatte denne klassiske utopiske tænkning for en sønderlemmende kritik, hvilket har medført, at det først for nylig er blevet muligt for marxistiske teoretikere at beskæftige sig seriøst med utopier.

I modsætning til den klassiske utopis usystematiske og personlige dagdrømmeri opstiller Ole Thyssen et andet utopibegreb: den integrerede utopi. Analysen af det eksisterende samfund er utopiens udgangspunkt, men analysen kan ikke undvære utopien uden at ende i determinisme. Utopierne opfattes derfor som en slags tankeeksperimenter, der bidrager til at påpege det uholdbare i en given ideologi, hvor utopien peger på, at tingene kan hænge sammen på en anden måde. Utopien er således blevet til det fremtidsperspektiv, ud fra hvilket nutiden kan identificeres og analyseres, eller sagt på en anden måde, utopien er blevet til *den første anelse om et muligt eller kommende bud . . . et ledebillede til at orientere sig efter i en kaotisk situation*. Utopien er således hverken alt eller intet.
(citat fra Bidrag nr. 13/14 1981)

Eksempler på utopier i litteraturen:

Thomas More: Utopia (en idealstat), men blandt de »negative« kan nævnes Swift: Gulliver's Travels, Orwell: 1984, Huxley: Brave New World

Adjektivet utopisk angives i ordbøger som betydende uigennemførlig og fantastisk.

Eks. på at »det er da vist utopisk«

Jeg vil ikke være fraværende en eneste time mere i år.

Nu vil jeg holde op med at . . . .!

Når jeg bliver færdig med skolen skal jeg være. . . .!

Jeg tror vi kan få alle elever til at respektere rygeforbud.

Skolen i dag

Skolen er adgang til alt godt
For at kunne klare sig
må man have viden
For at have viden
må man gå i skole
For at gå i skole
får man en »belønning«,
en uddannelse
Hvis man ikke har en uddannelse,
kan man ikke klare sig
Man kan ikke komme videre
Skolen er adgang til alt godt

Skolen i dag
Skolen er noget, der skal overstås,
sidde og koncentrere sig i 7 timer om dagen,
tage notater
Hele tiden være opmærksom,
være på vagt,
når man ikke har lavet sine lektier,
fordi man er træet,
træt af lektier,
træt af bøger,
træt af lærernes indviklede spørgsmål
Sidder hele tiden og ser på uret,
der går alt for langsomt
i forhold til, hvad læreren
kan nå at sige
Venter på at klokken ringer
signal til frihed
i første omgang
Man skal jo hjem
og lave lektier
Skolen er noget der skal overstås

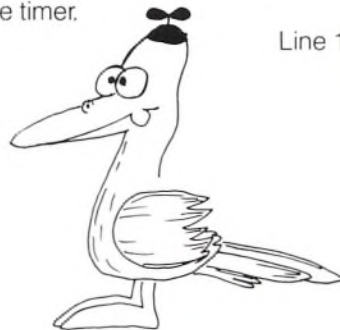
Britt 1b

Skal dette være skolen imorgen?

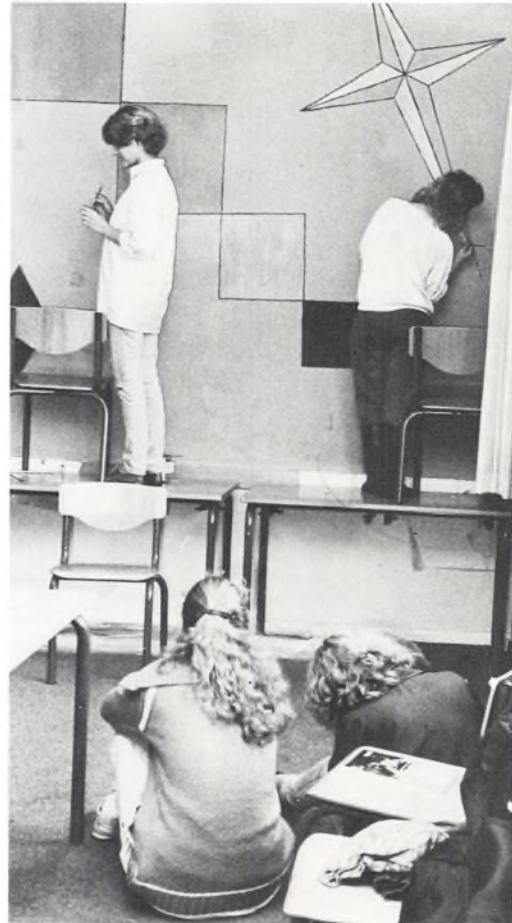
... man kan jo lave større projekter, hvor flere fag inddrages. Store projekter vil selvfølgelig kræve et friere pensum og det ønske bliver nok ikke indfriet foreløbig. Et friere pensum ville også skabe en større mulighed for medbestemmelse, der igen ville fjerne en del af det trivielle. På drømmeskolen skulle der ... ikke være for store skel imellem timerne, for man kan ærlig talt godt blive frustreret over alle de forskellige timer, man bliver udsat for i dagligdagen. Man burde opbygge timerne sådan, at de har en smule relation til hinanden ...

Monica 1z

En ting ved selve skoledagen jeg gerne vil have lavet om, er det meget skarpt optrukne skema. Det er begrænset, hvor meget man når på 45 min., hvis det skal være en interessant og spændende arbejdsform. Der kan siges meget dårligt om dobbelttimer, men det må være op til læreren – og elevernes koncentration selvfølgelig – at sørge for at de ikke ender som super-kedelige og langtrukne timer.

Line 1b

Skolen idag
skolen imorgen

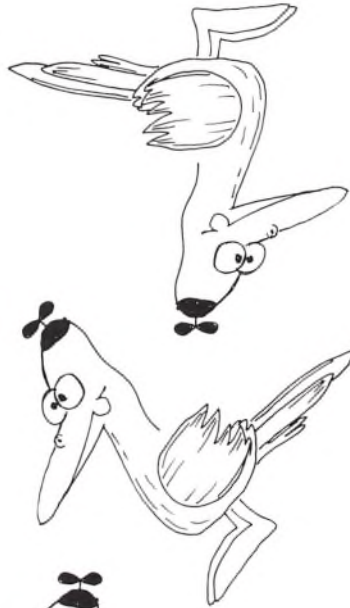
I skolen idag
måske imorgen
Imorgen er den ikke
som den var idag
hovederne formes . . .
slag for slag

Ændringer
forbedringer
indflydelse
råber vi krævende
– det er let
at være utilfreds

Jeg bestemmer selv
jeg kan styre det selv

glemmer for et øjeblik at
de utilfredses søvn
bliver længst

Thomas 2z

Ønsker til det ny gymnasium:

»Værdinihilismens tid er forbi. Begreber som værdi, kvalitet, opdragelse og dannelse er uundværlige.«

»Skolens vigtigste formål er at give eleverne del i – og et aktivt forhold til – vore fælles erfaringer som folk.«

»Vi skal være mere præcise med hensyn til de mål, vi opstiller for det pædagogiske arbejde (. . .) Til gengæld skal vi give øget dispositionsfrihed inden for de givne økonomiske rammer(. . .) Den øgede frihed forudsætter at lederfunktionen styrkes.«

»Aftagerne må have betydelig indflydelse.«

»Gymnasiet kan lære af den reform, der netop er gennemført for højere handelseksamen. Her er de hidtidige linier blevet afløst af valgfag.«

»Det bliver afgørende, at vi ikke spilder elevernes tid med ligegyldige tekster.«

Bertel Haarder. (Uddannelse, nr6)

Samtidig er der mere end nogensinde alligevel behov for selvstændige, samarbejdsduelige, handlekraftige, fleksible mennesker, der kan skabe den størst mulige produktion for de færrest mulige ressourcer.

Eller som en arbejdsgiver meget præcist kom til at udtrykke det: Det vi har brug for er nogle selvstændige unge mennesker, der gør som der bliver sagt!

Knud Illeris, om 1980ernes kvalifikationskrav

»En gymnasieutopi« – eller »Der var dengang . . .«!

Engang i de rige tider omkring 1970 gjorde jeg mig mange tanker om, hvordan gymnasieskolen kunne være, hvis også jeg skulle trives godt i den. Men engang imellem går det op for en, at så rige var de gode tider altså heller ikke, for der var da ikke nogen der kom og tilbød at financiere mine drømme.

Det var ellers et meget kontant forslag, som hverken gik på gymnasiets formål eller dets indhold. Begge dele måtte derimod efter min mening ændres, hvis de blev puttet ind i de ydre rammer, som var det der egentlig interesserede mig.

Jeg kaldte mit forslag »Den lille skole i den store«, da det der dengang slog os som en daglig plage, var at vi var så mange, der gik rundt på det samme sted og følte os fremmede for hinanden. De fleste lærere dengang havde gået på meget små gymnasier selv, hvor alle kendte alle. Og samtidig blomstrede udenfor gymnasiet mange lilleskole-eksperimenter.

Forslaget indebar først og fremmest en ombygning af eksisterende skoler eller endnu bedre bygning af nye. Det måtte gerne være i størrelsesorden som vores egen skole, for så var der råd til store fællesfaciliteter som en stor sal. Men skolen skulle bestå af afsnit med plads til ca. 100 elever fra alle klassetrin. Bygningsenheden skulle bestå af ikke for store klasseværelser; disse skulle ligge rundt om et stort (smukt, veludstyret) fællesrum til samvær og møder. Endvidere skulle der være 10 arbejdsrum (reoler, skrivemaskine, telefon) til de ca. 10 lærere, som hørte til en enhed. Endvidere kontor til en sekretær.

Arbejdet skulle organiseres sådan, at hvert fag havde en bestemt norm der skulle opfyldes, så og så mange timer der skulle læses i løbet af gymnasiet. Men skemaet skulle lægges for

kort tid ad gangen på skolemøder, hvor lærere og elever tilrettelagde arbejdet i fællesskab, sådan at fag der havde brug for store tidsafsnit kunne disponere over blokke på f.eks. tre timer ad gangen. Fag som f.eks. begynderprog skulle kunne vælge ganske korte sekvenser på f.eks. 20 minutter i en periode. Sekretæren skulle sørge for, at fagene opfyldte deres norm og at eleverne opfyldte deres.

Læreren skulle være på skolen i hele sin arbejdstid, som jeg den gang forestillede mig som en 8-timers dag. Nu ville jeg nok mene en 7-timers dag ville passe godt. I sit kontor kunne læreren forberede sig og rette opgaver. Men der skulle nok ikke være så meget skriftligt arbejde.

Under disse forhold ville lærerne være lette at kontakte, hvis man havde brug for hjælp. Og elevernes opholdsrum ville nok være så tiltalende, at mange klarede deres forberedelse der og hjalp hinanden.

Ideen var, hvad der forhåbentlig tydeligt fremgår, at elevernes reelle indflydelse skulle forstærkes, og at gymnasietiden skulle foregå i et nært og tiltalende miljø.

Ikke alt hvad jeg her drømte om er forblevet uopfyldt. Her på skolen har vi dog fået et par opholdsrum, hvad skolen ikke oprindeligt havde. Og på Herlev Gymnasium fik de faktisk en rumfleksibilitet, så man der kan vælge mellem små og store lokaler. En organisering af arbejdet, som her skitseret, er der tale om på Det Frie Gymnasium. De tanker der dengang lå i luften er altså nogen steder blevet realiseret, men en skole som den jeg drømte om må nok vente til næste velstandsbølge – og den kommer så vidt jeg kan se ikke i min levetid.

Gurli Høedt-Rasmussen

Skolen igår (og idag?)

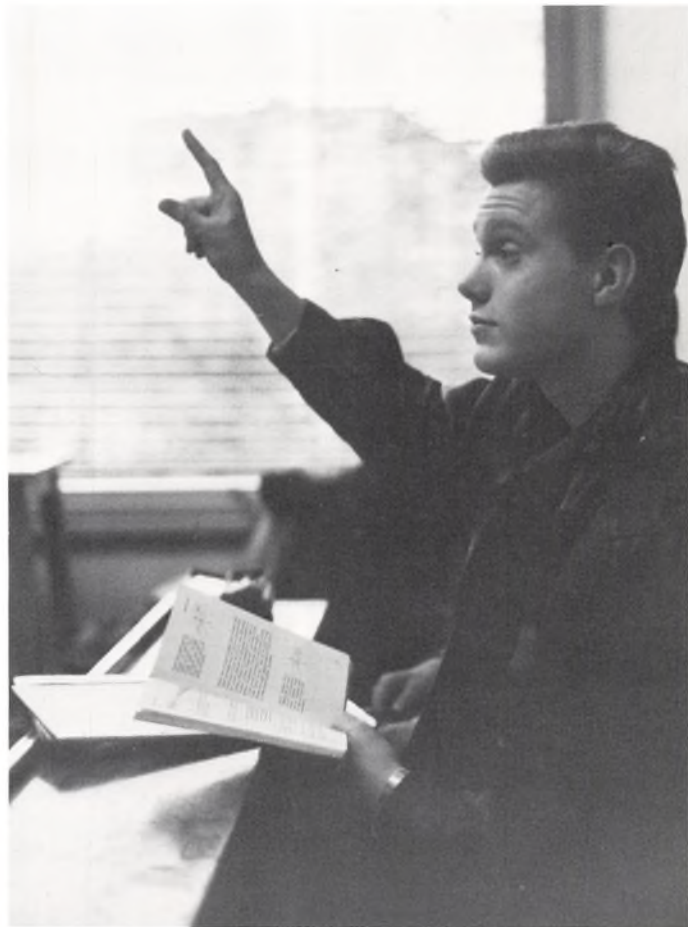
Disciplina Solerti Fingitur Ingenium står der med bronzebogstaver over skolens klassiske facade. Det betyder sådan noget som, at øretæver er godt for den åndelige udvikling.

(. . . .)

Skolen er en verden for sig. En lille isoleret afskåret verden uden forbindelse med den store omgivende verden. Et selvstændigt samfund midt i byen. En uafhængig statsdannelse med særlige love og traditioner. En lille eksterritorial pavestat i centrum af København.

Ude i verden sker der store ting. Krig og revolution. Men i skolens lille samfund går livet sin gang. Uforstyrret af verdensbegivenhederne.

Hans Scherfig: Det forsømte forår. 1940.

Fremtidens gymnasium:

Ansvar, samarbejde, engagement, sammenhæng

Interview med Jens Bremer og Karin Boserup ved Åse Lading og Karsten Koch.

Hvad er der galt med gymnasiet?

KB: Opsplittethed og manglende engagement.

JB: Opsplittetheden er den væsentligste ting at tage fat i. En af de dårlige erfaringer med det nuværende gymnasium er timer på 3 kvarter – og så skal man i gang med noget nyt. Der er aldrig tid til at fordybe sig og fagene er for små, ofte kun på 3 timer om ugen. Man kan ikke komme rigtig i gang med noget, hvis man vil arbejde med nogle nye arbejdsformer.

KB: Det inspirerer heller ikke til tværfaglighed, fordi det er umuliggjort af grenstrukturen og af selve skemaet.

ÅL: Hvis man forelægger eleverne ideen om tværfaglighed, skemaomlægning o.l., så bryder de sig jo ikke om det. De synes tit at det er for kedeligt.

KB: Jeg tror ikke, de synes det er for kedeligt, men på grund af de høje adgangskrav er det vigtigt for dem at få et højt gennemsnit, og så føler de, at det er svært at overskue i tværfaglige eksperimenter, hvad der hører til hvad.

JB: Jeg tror det hænger meget sammen med en tradition. Hvis man kommer hen og siger dette her til eleverne synes de, det er svært at overskue, men hvis de prøver det, er det måske lidt anderledes. Det er svært lige at kaste sig ud i. Det kan man tydeligt se i de forsøg vi har kørt, det tog da lang tid – måske et halvt år – før de rigtigt så fidusen i det, og syntes at det var godt, og så roste de det meget. Vi lavede en tværfaglig grup-

peeksamen, men hvis man laver en undervisning, der slet ikke hænger sammen med eksamenssituationen, så går det ikke. Man kan sige at de arbejdsformer man lærer i gymnasiet nu, er ikke nogle man får brug for bagefter. For når man kommer ud, arbejder man de fleste steder i en eller anden form for kollektiv arbejdsproces. Men det er meget svært at opprioritere den kollektive proces i gymnasiet, hvis det ikke også får betydning for eksamen.

Når man laver tværfaglige projekter, så lægger man også ansvarligheden ud til eleverne; det er også derfor det kan mislykkes. For eleverne er meget mere ansvarlige for undervisningen. Hvis man har en traditionel lærerstyret undervisning, kan den næsten ikke bryde sammen. Selv om eleverne ikke er med, så kan man sgu blive ved med at undervise. Der er altid nogle elever der deltager, mens den anden undervisningsform stiller meget større krav til dem. Og man er meget mere afhængig af eleverne, hvis de ikke vil deltage, så bryder det sammen. De ser også meget tydeligere hvis de ikke opfylder kravene. Den almindelige klasseundervisning stiller jo ikke de krav. Hvis der er nogen, der ikke er med og sidder og slapper af, så kører maskineriet alligevel.

KB: Derfor kan man nok heller ikke nøjes med en ændret gymnasiestruktur. Det skal være en totalt ændret skolestruktur, for eleverne skal vænnes fra de kommer i skole første gang til andre arbejdsformer, til noget med konkret ansvar og i det hele taget til andre holdninger. Så selv om vi laver gymnasiet om, bliver det kun en halv løsning – vi skal have hele skolesystemet ændret. Det er det jo også ved at blive. Jeg kunne fantastisk godt tænke mig en skoleform, hvor der blev lagt hovedvægt på ansvarlighed, total ansvarlighed, både fra elevernes side

og fra lærerside. Hvis vi nu starter med læreransvarlighed, så er det både ansvarlighed overfor eleverne, overfor institutionen og overfor kolleger. Det har også noget at gøre med hvilken rolle vi skal indtage – vi skal være formidlere. Vi skal vedkende os vores autoritet, som vi har i kraft af vores universitetsuddannelse, vores faglige viden. Den skal vi stille til disposition. Og så er der en hel masse der vil være interesserede i den – det er de såkaldte elever. De vil gribe fat i os, de vil spørge os og vi vil svare. Dette var en utopi! Når man ser på de forslag, der har været fremme, er det det autoritære, der understreges.

ÅL: Haarders forslag er netop, at lederfunktionen skal øges, aftagernes indflydelse skal øges og ikke noget om at elevernes medbestemmelse skal gøres mere reel.

KB: Det, jeg har mest imod Haarders forslag er nok indholdet. Der burde være meget mere gruppearbejde, også af hensyn til aftagerinstitutionerne. Det er de færdigheder eleverne får brug for fremover – og i Haarders forslag må arbejdsmetoderne ikke vægtes særlig højt. Det drejer sig om det lødige indhold.

JB: Der er naturligvis en opstramning på vej, men den tilvalgsstruktur, der er lagt op til, gør det helt håbløst. Det bliver jo ligesom på 2hf, hvor man kan se identiteten i en klasse forsvinde, hvis man har den tilvalgsstruktur og de har så få fællesfag. Det er vigtigt at have en struktur, hvor det er muligt at være sammen i mange timer, så man har en social enhed i klassen – og så i relation til lærerne.

Af hensyn til eleverne er det meget vigtigt at tingene hænger sammen, men også med hensyn til lærerne. For hvis lærerne skal blive bedre, skal de lære at arbejde sammen, de bliver ikke bedre af at blive ved med at undervise i deres eget fag. De

udvikler sig ikke synderlig meget, hvis de ikke bliver konfronteret med nogle andre pædagogiske ideer gennem samarbejdet med nogle andre lærere. Den bedste måde at lave pædagogisk efteruddannelse på er at lave noget samarbejde. Og de udadvendte aktiviteter bliver helt blokeret, næsten umuliggjort, når man har sådan en opsplitning. Hvis eleverne ikke har mulighed for at vælge så meget, men de går samlet, så der er mulighed for at komme på virksomhedsbesøg og på ekskursioner og i praktik uden, at det ødelægger så meget. Jeg mener man skal have en struktur, hvor der er nogle mindre sociale enheder, og det er muligt for lærerne at arbejde sammen. Noget af det vi har gode erfaringer med i vore forsøg er et flerlærersystem, hvor vi var to lærere og måske tre lærere sammen i en klasse.

Kreativitet?

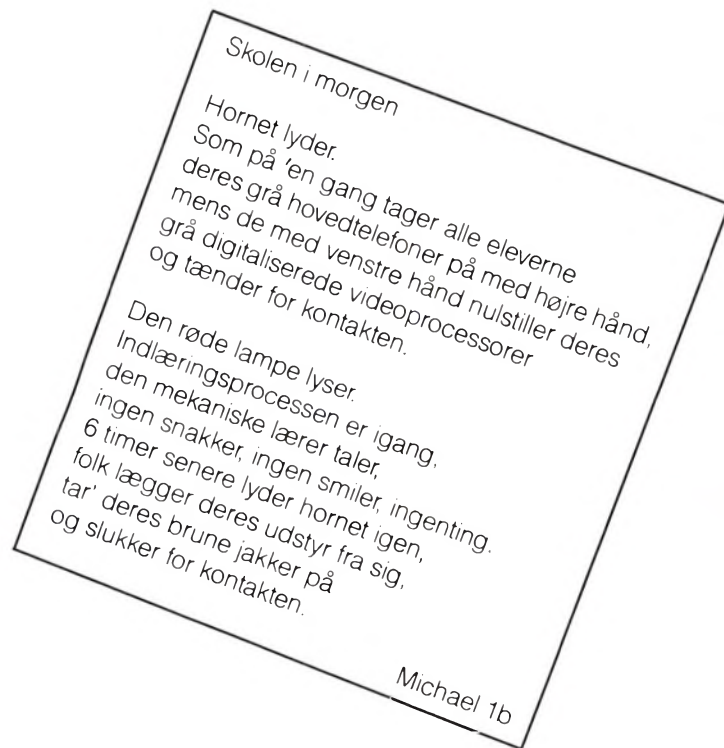
KB: Men jeg vil godt vende tilbage til Haarders forslag, for et af modeordene er *kreativitet*. Og det kan man så godt undre sig over. Dels er det svært at sige, hvad der ligger i begrebet, men det har noget med *fantasi* at gøre. Men fantasien er ikke tilgodeset i Haarders gymnasium, når der bliver så mange bindinger på de forskellige fag. Der bliver en stramning i bekendtgørelsen så fantasien helt forsvinder. Der synes jeg man burde tilgodesee kreativitet i videste forstand i forskellige fag i fremtidens gymnasium. Hvordan? Ved at lægge vægt på at træne elevernes fantasi. Jeg synes, at vi på eller anden måde må imødekomme, at alle kan et eller andet. Og netop de elever, der vantrives, burde man måske inddrage ved at finde ud af, hvor deres force egentlig ligger. *Man kunne starte med at lytte noget mere til eleverne i undervisningen!*

Vi og computeren

Nu derimod, i vor tid, er der med computerens fremkomst skabt en ny form for teknologi inden for undervisnings- og uddannelsesområderne, som lige er begyndt, men som ganske tydeligt lover at få en virkning, som højst sandsynligt vil have lige så stor betydning som i sin tid bogtrykpressen. I begyndelsen blev computeren kun brugt som en meget hurtig regnemaskine. Men i dag virker computere på et stort antal områder som indlæringsmaskine ved undervisningen. Den bruges af skoleelever, studenter og andre mennesker, der lærer, på alle mulige alderstrin som et »indlæringsværktøj«.

Som det centrale overvågningssted og som styreenhed for tusinder af tilsluttede datastationer er computeren i stand til at give hver enkelt elev en individuel undervisning, at bearbejde elevens tilbagemeldinger og at føre hans indlæring ind på de rette baner. Takket være de praktisk talt ubegrænsede muligheder for dens programmering er computeren i stand til at tilpasse metoderne for præsentationen af lærestoffet på de mest forskellige måder, så det passer til den, der skal undervises.

Professor Donald Bitzer
(i Vi og Videnskaben, Samleren 1969)

Gymnasiet og samfundet:

I denne tid, hvor gymnasiet ofte både af dets egne og omverdenen føles »verdensfjernt«, ude af kontakt med »det virkelige liv«, hvor elever og lærere somme tider stiller sig selv det spørgsmål: Hvad skal det egentlig bruges til?, er der behov for at gymnasiet viser både sig selv og samfundet, at dets viden og kreativitet ikke kan undværes.

På samme måde som den enkelte lærer og den enkelte elev i gymnasiet i dag kører sololøb – er isolerede fra de andre, og derfor ikke når så langt som det havde været muligt i et solidarisk forhold til kolleger og venner, har gymn. isoleret sig i forhold til (lokal)samfundet. Samfundet er begyndt at ignorere gymnasiet og gymnasiet har længe ignoreret samfundet ved udelukkende at være teoretisk. Jeg mener at gymnasiet, som har masser af viden, fantasi og optimisme (sådan som det f.eks. ses af og til ved fester, skolekomedier m.m.), har en enestående mulighed og måske en pligt til at tilbyde et samarbejde med (lokal)samfundet. Gymnasiet skal tilbyde løsning af visse praktiske problemer, som ellers ikke ville være blevet løst. Gymnasieelever er (latant) begejstrede og har mængder af mod og viden – de længes efter at fungere i det virkelige liv.

Dette nye gymnasiums formål . . . . er lidt provokerende sagt at gøre eleverne mere livsduelige, end det gamle gjorde, dvs. skabe et bedre samfund med bedre ægteskaber og venskaber, bedre politikere, og dygtigere ledere.

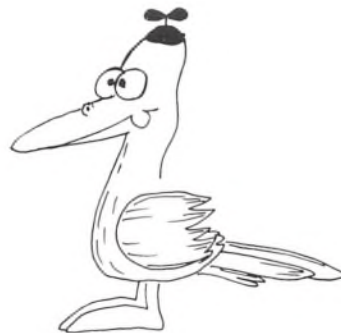
Ændrede rammer og struktur i gymnasiet

For at kunne skabe de nævnte nye samarbejdssituationer må de ydre rammer for gymnasiet ændres og gøres smidigere.

Der skal være mulighed for både meget små og meget store klasser og klasserum. Skemaet må være elastisk, karakterer afskaffes. Der må skabes utraditionelle forhold mellem elever indbyrdes og mellem elever og lærere . Samtidig med at gymnasiets formål udvides, må også fagenes indhold ændres noget og metodikken meget. De gamle fag bevares, men de kreative fag styrkes – og et nyt »fag«: praxis, dvs. realiseret viden, teori og fantasi, indføres.

Formålet med dette nye fag er ved et samarbejde på skolen selv og især mellem skolen og det omgivende samfund (dets opland) at gennemføre et projekt, som skal være til varig gavn for skolen selv og dets opland. Samarbejdet skal gå på tværs af de normale grænser (f.eks. faggrænser, skole-, alders- og fagforeningsgrænser) og få elever, lærere og andre til at føle glæden og stoltheden ved at skabe noget som har virkelig værdi for andre end dem selv og give eleverne en oplevelse af at være med i »det virkelige liv«.

Henning Hagerup

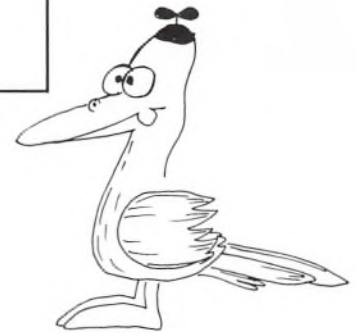

Lærerens fantastiske udbrud var lige så abrupte og uventede som hans ankomst. Vi ventede og håbede på dem, ligesom vi ventede på ham, men vi var også nervøse, fordi han hver gang kom bag på os og blottede sig selv på en måde, der ikke rigtig er tilstedelig for en underviser. Det er jo det mærkelige ved det, at der mellem elev og lærer gerne skal være menneskelig kontakt, men også afstand, varme, men også kølighed. Spillet er vanskeligt, reglerne overholdes lettest i den daglige rutine, trækkes tæppet bort for en scene, der minder mere om livet end om skolen, sætter usikkerheden ind, man vil gerne være med, men også gardere sig, man vil gerne ind i varmen, men er også bange for at brænde sig.

Klaus Rifbjerg

Ikke al den stræben . . .

Rundbordssamtale mellem fem 1g elever: Maria, Lene Carsten, Torben og Simon om kammeratskab og lærer-elevforhold i nutidens og fremtidens gymnasium.

Spørgsmål: Skal gymnasiet ændres for at give bedre muligheder for kammeratligt samvær?

Simon: Det kommer an på, hvad man vil bruge gymnasiet til. Hvis man vil lære en hel masse og man bare lige skal være student, så skal det ikke ændres.

Torben: Det er rigtig nok – hvis man skal følge med i lektier og sådan, så er der ikke så meget tid til andet.

Carsten: Nej, hvis man er en stræber og bare vil have sin studentereksamen, så . . .

Torben: Jeg synes ikke den giver noget plads overhovedet . . . skolen.

Lene: Fordi man skal lave noget, kan man da også godt have noget kammeratskab.

Simon: Det er begrænset, hvor meget kammeratskab det er når man bare snakker om matematik eller om Praxis.

Simon: Der vil altid være nogen, der skal være så skide traditionel og kontrær og på tværs . . . Man kan ikke bare sige OK nu vil jeg være kammerater med dem. Man bliver nødt til at sige: den slags personer bryder jeg mig om, den slags personer bryder jeg mig ikke om, og dem man bryder sig om finder man også lige så stille ud af at lave noget sammen med.

Torben: Ja, men der er ting, skolen mangler. Jeg kunne godt tænke mig elektronik . . .

Simon: Ja, selve gymnasiet er ensrettet. I folkeskolen kunne man vælge sløjd, elektronik og alle mulige kreative fag. Det kan man ikke på gymnasiet, fordi det skal være en studieforberedende uddannelse . . .

Maria: Men det er dødsygt, hvis man ikke har kammerater her

Lene: Ja, hvis der hele tiden kommer spidse bemærkninger, så er her ikke rart – og så bliver du væk . . .

Derfor er det da klart, at der skal være noget kammeratligt samvær . . . Hvis folk ikke kan lide at gå på gymnasiet, er det ikke en god uddannelse.

Torben: Nu kender jeg et par stykker der går på EFG, og det er som om de har et meget bedre kammeratskab, fordi det ikke er så koncentreret, ikke så intenst . . .

Lene: Ikke al den stræben.

Torben: Når jeg har valgt at gå på gymnasiet, er det fordi jeg er bedre til at bruge mit hovede end mine hænder, men jeg kunne godt tænke mig, at det var mere frit på gymnasiet.

Maria: Det er bare sådan, at det ikke kan lade sig gøre at skemalægge fag, der hedder socialt samvær . . .

Torben: Hvis man spreder uddannelsen over lidt længere tid, så det tar 4 eller 5 år.

Carsten: Ja, så er der lidt bedre tid til de forskellige aktiviteter.

Torben: Ja, så kan man lave det hele mere frit, og så tror jeg og så man nyder det noget mere.

Carsten: Så går der også to år mere af dit liv . . .

Torben og Lene: Og hvad så???

Det lyder som om du skal dø imorgen.

Maria: Det betyder lige så meget for dit liv, at du får nogle gode kammerater, som du får en uddannelse . . .

Spørgsmål: Kunne lærer-elevforholdet forbedres?

Lene: Jeg synes det var fint, hvis der var samme forhold mellem lærer og elev som i folkeskolen. Jeg vidste, at jeg altid kunne snakke med min lærer dengang – og jeg havde mange problemer, fordi jeg var skoletræt.

De andre: Men her har du studievejlederen.

Lene: Men du har et andet forhold til læreren end til studievejle-

deren. Man ser hende en gang imellem – en lærer ser du jo hver dag . . .

Maria: Selvfølgelig hvis du virkelig har så mange problemer, at du render studievejlederen på dørene hver dag, så kender hun dig efterhånden godt . . .

Lene: Ja, men man render ikke ned til studievejlederen, hvis du ikke er helt på røven – en lærer ved trods alt, hvordan du er i timerne . . . Om du bare sidder og hænger eller om du også er smadder glad ind i mellem.

Carsten: De, som også har studievejlederen til et fag, er mere privilligerede end os andre.

Torben: Ja, for læreren kender selv klassen, fornemmer atmosfæren derinde og den slags. Det gør studievejlederen ikke, ihvertfald kun fra referater.

Maria: Synes I ikke også, at der er for mange i klasserne? Hvordan kan en lærer stå og undervise 24 personer og lære dem personligt at kende så godt at han kan råde dem . . .

Simon: Det er ikke lærerens pligt at råde nogen. Selv om der var færre i klasserne ville det ikke hjælpe. Man skal have en klasselærer med samme funktioner som i folkeskolen.

Torben: Hvis man nu laver gymnasieuddannelsen længere som vi talte om, så ville der også være mere tid til at snakke.

Maria: Hvis det er samme pensum, så er der også mere tid til at gå ud over faget.

Lene: Ja, det mangler man her. I folkeskolen havde vi meget med at tage et eller andet aktuelt op i timerne, f.eks. mordet på Oluf Palme . . . Så kunne man godt lige pille en time ud og sidde og diskutere det.

Maria: Ja, hvor har vi gjort det mange gange . . .

Klokken får mig til
at skille min klistrede krop
som atter er hinsides aggressionen
mens passiviteten igen breder sig
i maskens træk

Klokken er fem minutter i
(eller ti minutter over . . . . .
er det egentlig ikke ligemeget?)

»Min sommerfærje
Jag besøgte mormor, som bor i et stort hus på Bornholm
og som har et æpeltræ i haven. Det var smadder-spændne
og noengange så . . . . .

RING!!

»Hold nu kæft der nede i hjørnet. I skal forklare hvad
følgende er: Anarki, oligarki og demokrati og bagefter
skal I . . . . .

RING!!

»Kvadratet på en to-leddet størrelse giver tre led.
Kvadratet på 1. led + kvadratet på 2. led + eller +
det dobbelte produkt af de . . . . .

RING!!

Forvirringen er total
tænker jeg mens jeg pakker sammen
og hurtigt er ude på gaden

Oven over spredes skyerne
og regnen vælter ned
Dråberne rammer hårdt
mit sorte hår
og nøgne ansigt
Tænker tilbage
på en meget gammel drøm:

Hvis jeg ku' være med til at bestemme
Hvis jeg ku' være med til at forandre
Hvis jeg ku' være med . . . . .

Solopgang kommer
som en hvid morgen
fyldt med lykke
og smukke læber

Jeg drømte at falske tårer blev til perler

Åh, rend os i røven
Vi vil ikke låses fast
af uforståelige formularer
og specifikke cirkulærer

Åh, rend os i røven
Vi vil ikke sættes i båse
i sammensømmede systemer
og tænke elendigt ens

Jeg drømte at forvrængede skrig blev til latter

Vi smed bogligt væk
til fordel for praktisk
Vi smed kedeligt væk
til fordel for sjovt
Vi smed mørke væk
til fordel for lys
Vi smed motorsave væk
til fordel for kærtegn

Kroppene dansede ikke mere i smerte

Om i morgen
ved kun manden uden ord
ved kun kvinden uden lyd
ved kun barnet uden lugt

I morgen er syre
I morgen er brosten
I morgen er handleløshed
I morgen er leverkræft
I morgen er krampetrækninger
I morgen er lyse dage

Malene 2a

Interview med Rødovre Gymnasiums tillidsmand, Klaus Krøjtgaard ved Karsten Koch og Åse Lading

ÅI: Mener du, at vi skal arbejde på at øge søgningen til gymnasiet og HF?

Klaus: Idag rekrutterer gymnasiet og HF mellem 30 og 40 % af en ungdomsårgang, og væsentlig flere tror jeg heller ikke vi skal have.

KK: Hvorfor ikke?

Klaus: Så vil vi få store problemer med skoletræthed. Gymnasiet bliver aldrig en værkstedsskole – det er primært en boglig uddannelse. Så må der være uddannelsesinstitutioner ved siden af, der kan varetage andre behov.

ÅL: Skal gymnasieuddannelsen ændres?

Klaus: Vi står over for det problem, at mange lærere gerne vil have en skole med mindre opsplitning mellem fagene og i det hele taget med en mere sammenhængende skoledag. Men eleverne vil have lige det modsatte: Så mange forskellige timer og så mange valgfag som muligt. Ud fra en eller anden markedsbetragtning foretrækker de at kunne vælge frit mellem Colgate og Flou calcin, mens vi andre er tilbøjelige til at mene, at det hele dog alligevel er tandpasta. For at få eleverne til at synes, at de har en lille smule medindflydelse, bliver man i en vis udstrækning nødt til at give dem nogle tilvalgsmuligheder.

Men man kan faktisk godt sætte mange ting i gang inden for de trods alt vide rammer, vi har. F.eks. synes jeg, at der både for lærere og elever var et rart og inspirerende arbejdsklima i studieugen.

KK: Når du fremhæver studieugen, er det så ikke blot et ek-

sempel på, at der skal andre rammer til før der kan ske ret mange pædagogiske forandringer?

Klaus: For ti år siden var der langt flere lærere og elever, der satte ting i sving. Man startede studiekredse og satte tværfaglige aktiviteter i gang. Når det samme ikke sker nu, så hænger det ikke først og fremmest sammen med strukturen. Det er snarere en manglende baggrund i samfundet i almindelighed, det at der i tiden er mindre tro på, at man ad den vej kan ændre noget, og det er vigtigere end at lærerne er blevet ti år ældre. Jeg mener det også er derfor, at man holder en så lav profil forsøgspolitisk i øjeblikket.

ÅL: Men er det ikke også fordi der er så ringe interesse for forsøg fra det offentlige side?

Klaus: Måske også det. Og man kan undre sig over, at amtet, som skolen jo hører under nu, ikke ønsker at gå foran og sætte forsøgsprojekter i gang. Samtidig er de på flere andre områder parate til at ofre penge, f.eks. har de øget midlerne til undervisningsmateriale, og de har også ofret ret mange penge på bygningsreovering. Grunden er nok, at amtspolitikkerne i modsætning til skolefolkene i statens direktorat er jurister og økonomer. De har ikke megen forståelse for uddannelsespolitik.

ÅL: For at runde af med de tanker om tværfag og blokundervisning, som du var inde på før, så vil jeg godt spørge dig, om en sådan undervisning vil kunne give vores elever de kvalifikationer, som f.eks. erhvervslivet stiller? Det kan jo ikke nytte noget, hvis de faktisk ikke kan klare sig, når de kommer ud af skolen.

Klaus: Hvis man ser på det, som industrirådet udtrykker, så er der klart nogle forventninger til de højere uddannede om at

kunne samarbejde og finde ofte utraditionelle løsninger på problemerne. Og de ser også gerne at udviklingen af disse evner bliver opprioriteret i gymnasiet. På den måde er de mere »progressive« end de dominerende strømninger i samfundet.

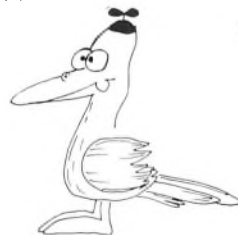

Gymnasiet – en modsætningsfuld skoleform

I gymnasiet foregår indlæring på tre niveauer. De unge erfarer noget, som udvider og beriger deres verdensbillede. De indlærer en masse formelt, fordi de skal, fordi de gerne vil have gode karakterer, fordi de ikke vil skuffe forældrene osv. Og endelig optager de ubevidst en række normer og værdier, som kommer til at fremstå for dem som givne og uforanderlige.

Gymnasiet er i dag en modsætningsfuld institution. Der er såvel gamle træk fra den tid, hvor gymnasiet var en dannelsesinstitution og nye træk i retning af en masseuddannelse. Man ser autoritære såvel som demokratiske tendenser. Skemastrukturen, karaktersystemet og eksamensformerne er i store træk bevaret uændret og synes at stå i et modsætningsforhold til nye og udfordrende undervisningsindhold i fagene. Mange af lærerne har deres erfaringer fra en tid, hvor universitetet var præget af oprør og ændringer. Elevernes hverdag og fremtidsperspektiver er derimod præget af adgangsbeholdning og arbejdsløshed, som kan fremme konkurrence og fastholden ved strukturerne. Og alligevel har mange unge idag et mere afslappet og uimponeret forhold til autoriteterne end deres oprørske lærere . . .

cand.psych. Mette Bauer

Året der gik

I året der er gået har skolen nærmet sig drømme-utopien i alle de skemaløse aktiviteter. Her nogle eksempler:

I foråret fortsatte Mads Tranholm og eleverne den lange tradition med nærmest professionelt udførte musicals, denne gang med fantastisk nytænkt opsætning af Cabaret.

Desuden opførtes »Hvalkantate« i samarbejde mellem idræt og musik.

Skolens fødselsdag blev som vanligt festlig, skolens »gave« var i år optræden af tidl. elev Lotte Rømer.

Alle ældste-klasser havde atter mulighed for studierejser til udlandet og det blev England, Schweiz, Grækenland, Italien, Frankrig og Holland.

Alle herhjemme holdt glimrende emneuge under paraplyen: Kreativitet og mange resultater kan nu beundres, bl.a. skriftets omslag.

I slutningen af august arrangerede de energiske idrætslærere igen i år Grøn Dag, hvor simpelthen alle – elever og hele staben – fulgte parolen og også nød den afsluttende grønne fest om aftenen.

Der har været skolefest ca. en gang om måneden.

Grupper af initiativrige elever har leveret glimrende underholdning ved flere kortere morgensamlinger med både sketch og særlig succes med musiknumre.

Musiklærerne og deres forskellige spillegrupper har vist deres kunnen både ved formiddags- og aftenarrangementer – altid flot.

Idrætslærerne og masser af dygtige elever har med held deltaget i både Vestegnstræf og turneringer i snart sagt alle bold-arter.

Operation Dagsværk fik fin tilslutning og flere penge ind end selv sidste år, som også gav fornemt resultat.

Regler fra engelsk skole (NB ikke privat)

- Main rule:** Hard work, tidy appearance, sensible behaviour.
Carry out school motto – learning, talents, goodness.
- Appearance:** Tidy – personal hygiene, Uniform must be worn, No jewellery or make-up.
- Classroom:** Homework must be done at home.
Required books and equipment must be available for each pupil to participate properly in the lesson.
No one may be in a classroom without the permission of a teacher.
- Corridor:** Walk quietly – all pupils should enter and leave classrooms in a respectful and orderly manner. Keep to the left. Single file for lesson change. Silence while lessons are in progress.
- General:** No smoking on the way to school, in school or on the way home.
Behave properly on buses and in queues.
No pupils shall be insolent to a teacher.
Pupils will not be spiteful to each other.
Pupils may not have in their possession cigarettes, lighting materials, chalk, fireworks, slings, knives or any dangerous articles.
No chewing gum inside school building.
Use bins for litter.

The good name of the school must be upheld at all times.
Politeness and respect to everyone and no rowdiness are expected at all times inside and outside the school.

Uniform:

Blazer, tie, scarf.
Boys: dark grey or black trousers, white or grey shirt, grey socks, *no earrings*.
Girls: grey skirt, white blouse, natural tights, ankle or ¾ white, grey, dark blue socks.
Earrings: one small sleeper or one plain stud.
Both: shoes – not boots or »trainers« – black, grey or brown.

Blot nogle udpluk af deres regler – her er reglerne for Rødovre Gymnasium.

Regler for Rødovre Gymnasium

1. Elever, der har forsømt og ønsker at dokumentere årsagen til forsømmelsen, kan på kontoret aflevere en meddelse herom (underskrevet af en af forældrene, hvis eleverne er under 18).
Hvis en elev forsømmer længere end 8 dage, bedes skolen underrettet telefonisk eller skriftligt.
2. Eleverne bedes underrette kontoret, hvis en lærer ikke senest 5 minutter efter timens begyndelse er kommet.
3. Adresseforandring må straks meddeles kontoret.
4. Tobaksrygning er ikke tilladt indendørs med undtagelse af kantinen og opholdsstuen, men bemærk at der først må ryges, når man er kommet indenfor svingdørene og under ingen omstændigheder på gangene på vej derhen og naturligtvis *aldrig* i klasselokalerne. I spisefrikvatererne er der også rygeforbud de første 10 minutter af spisepauserne.
5. Der er selvfrydning i kantinen straks efter spisningen. Derudover skal klasserne på ugeskift sørge for den endelige oprydning og indsamling af service til opvaskerummet hver dag efter hver af de to spisepauser, men hurtigt så undervisningen kan foregå så normalt som muligt.
6. Spises der i klasselokalerne skal servicet straks og senest kl. 13.00 hver dag være bragt til opvaskerummet. Alt affald skal anbringes i papirkurvene.
7. Cykler skal henstilles i cykelkælderen, de skal være afhentet inden kl. 17.00, hvor kælderen bliver aflåst.
8. Opslag må kun anbringes på opslagstavlerne og forældede opslag skal fjernes af opsætteren.
9. Skolens telefon står i almindelighed ikke til rådighed for eleverne, mønttelefon forefindes ved aula.
10. Forsætlig beskadigelse af skolens ejendele vil blive krævet erstattet. Dette gælder også grafitti på skolebordene.
11. Skolen kan ikke påtage sig noget ansvar for værdigenstande og rede penge, som eleverne har med i skole, medmindre de straks om morgenen afleveres på kontoret.

Praktiske oplysninger

Adresseændring	Skal straks meddeles kontoret.
Befordringsgodtgørelse	Ansøgningskema udleveres på kontoret. (korteste skolevej skal være mindst 11 km.).
Bibliotek	Åbent 9-16. Hvis eleverne kommer i god tid, er bibliotekaren villig til at udarbejde litteraturlister til større opgaver.
Bogdepot/ Bogkælder	SKOLEBØGER udleveres gratis af skolen. Eleverne må straks efter udleveringen skrive navn, klasse og årstal for modtagelsen i bøgerne og forsyne dem med et bind, som skal fornyes efter behov. Hvis en bog ødelægges, må den erstattes, erstatningen fastsættes af skolen; der må ikke fortages tilskrivninger. Ophører skolegangen, skal bøgerne straks afleveres. Boginspektør: Hans-Erich Heller. ÅBNINGSTIDER: Se opslag.
Ferier og fridage	1987: Vinterferie: mandag 16/2 – fredag 20/2 Påskeferie: torsdag 16/4 – mandag 20/4 St. Bededag fredag 15/5 Kristi Himmelfartsdag torsdag 28/5 Grundlovsdag fredag 5/6 Pinseferie: mandag 8/6 Sommerferie: mandag 22/6 – fredag 7/8.

Forsømmelser	Forsømmelsessedler kan fås og afleveres på kontoret. Ved forsømmelser af længere varighed end en uge bør man telefonisk underrette kontoret på tlf. 01 70 02 10.
Glemte sager	Værdigenstande indbringes til kontoret. Tøj får lov at ligge nogle dage, hvorefter det anbringes i kældergarderoben.
Hovedpinepiller, plaster, bind oa.	Kontoret.
Kantinen	Er åben daglig kl.9-14. Der sælges smørrebrød, råkost, mælk, sodavand, kaffe, kakao, te, slik mm. Husk selvfrydning af bordene.
Kontoret	Er lukket for ekspeditioner daglig kl. 8.50-10.30.
Kopimaskiner	Elever kan få kopieret undervisningsmaterialer mod forevisning af rekvisition fra faglæreren. I begrænset omfang kan man få foretaget privat kopiering mod betaling i tiden 12-13.
Nøgler	For benyttelse af skolens lokaler udenfor skoletid. Henvendelse på kontoret hos inspektør Kurt Hansen. Der skal være truffet aftale med faglærer. Depositum 40 kr.
Parkering	Cykler skal henstilles i cykelkælderen. Knallerter på pladsen foran skolen.

- Reeksamination, omeksamination** Tilmelding senest hhv. 15. februar og 25. juni. Tilmeldingen er bindende. Blanketter på kontoret. Se LAK- og DGS-håndbøgerne.
- Skemaændringer** Dag til dag ændringer meddeles ved opslag. Ved længerevarende lærerfravær indsættes vikar.
- Skolefonden** Skolefonden »Rødovre Gymnasiums Venner« giver i enkelte tilfælde støtte til nuværende og udgåede elever, der kommer i en uforudset vanskelig situation.
- SU** Ansøgningsskema og vejledning på kontoret eller hos studievejleder. Ansøgningerne afleveres på kontoret og indsendes ved en måneds slutning. Svar kan tidligst forventes efter 4-5 uger.
- Studierejser** 3.g og 2.HF har mulighed for at rejse i ugen efter efterårsferien.
- Studieuge** i ugen efter efterårsferien for de klasser, der ikke rejser.
- Studievejleder** behandler problemer vedrørende enkelte elevers studiemæssige og sociale forhold, samt giver klasserne vejledning mht. studieteknik og erhvervsvalg mm. Studievejledernes træffetid er opslået udenfor kontorerne.
- Studiekredse** kan oprettes – under forudsætning af fællesudvalgets gedkendelse – hvis mindst 10 deltagere melder sig.

- Telefon** Mønttelefon ved trappeafsats til balkonen.
Telefonkæder (også specielle for grenhold) afleveres på kontoret.
- Tyveri** Skolen har ingen forsikring mod tyverier af tøj og andre værdigenstande. Private forsikringer vil oftest dække.
Undgå at medbringe større pengesummer (er det en enkelt gang nødvendigt, kan den deponeres på kontoret).
Ved omklædning til idræt vil læreren opbevare ure og penge mm. under lås.
Bør altid først drøftes med rektor eller studievejleder. Ved udmeldelse skal udlevere bøger oa. afleveres, evt. tog/buskort tilbageleveres og evt. SU afmeldes.
Gives kun til elever, som forlader skolen uden eksamen.
Alle kan på kontoret få attest på, at de går her og i særlige tilfælde udskrift af eksamensprotokol.
- Udmeldelse**
- Udtalelser**

Redaktion:

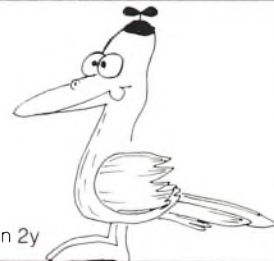
Kurt Hansen
Karsten Koch
Åse Lading
Ida Wernberg

Tryk:

Eks-skolens Trykkeri Aps

Omslag efter vægdekoration af:

Karoline 1y, Katrine 1y, Steen 1t og Søren 2y

ÅRSSKRIFT 1987

KØBENHAVNS AMTSKOMMUNE

Rødovre Gymnasium

Hendriksholm Boulevard 28

2610 Rødovre

01 70 02 10

Rektor

Ove Kreisberg

kons.rektor Ruth Plugaard

Pedel

Bjarne Boll, 01 70 54 16

Danmarks Pædagogiske Bibliotek

450005069152